

2024-03-08

Information och förslag om användning lokal anestesi

Med anledning av pågående restsituation för Citanest Dental Octapressin

Citanest Dental Octapressin injektionsvätska

Pågående restanmälan, prognos till och med 2024-06 (2024-03-08).

Carbocain Dental injektionsvätska

Pågående restanmälan, prognos till och med 2024-03 (2024-03-08).

Lokalbedövningsmedel är generellt lätt hjärttoxiska. Det är anledningen till att det finns en angiven maximal dos för bedövningsmedel.

Indikation för lokal anestesi utan adrenalintillsats

På fråga till aktiva läkare i regionen inom specialitet ÖNH, kardiologi samt allmän kirurgi anser man att det i förekommande fall är fritt fram med adrenalintillsats i lokal bedövning.

I undantagsfall fall kan en högre adrenalinhalt anses kontraindicerat. Adrenalinhalten i **Xylocain** (12,5 µg/ml) och adrenalinhalten i **Septocain** forte (10 µg/ml) skulle kunna göra preparatet kontraindicerade vid tyreotoxikos och svåra hjärtsjukdomar, i synnerhet då takykardi föreligger.

Septocain har en adrenalinhalt om 5 µg/ml, vilket inte är direkt kontraindicerat vid ovanstående nämnda tillstånd.

Tyreotoxikos

Tyreotoxikos är obehandlad hypertyreos som leder till att kroppens vävnader utsätts för en förhöjd koncentration av sköldkörtelhormon. De förhöjda halterna av sköldkörtelhormoner gör bland annat att kroppen tillverkar mer av stresshormoner adrenalin och noradrenalin, samtidigt som kroppen blir mer känslig för adrenalin och noradrenalin. Man ska därför inte utsätta kroppen för mer adrenalin.

Det här kan gälla outhärliga patienter som är påtagligt stressade med symptom som svettningar, dålig sömn, ökad trötthet, hjärtklappning och hög puls, viktnedgång trots oförändrad/ökad aptit, känsla av ostrukturerat arbete och ev. agitation. Det gäller inte patienter med kontrollerad eller behandlad hypertyreos.

Svår hjärtsjukdom

Uppenbart instabila patienter som behöver monitoreras avseende hjärtrytm, ej pacemaker.

Observera att det finns fler tillstånd och läkemedelskombinationer då man ska iaktta försiktighet. Den viktigaste åtgärden är alltid att lägga injektion för anestesi med god teknik och att undvika att injicera direkt i ett kärl.

Lokalanestetikum utan adrenalintillsats

Tips på lokalanestetikum utan adrenalintillsats är licenspreparatet **Scandonest** 3% (substans Mepivakain, utan vasokonstriktor). Ampuller med 1,7ml lösning, ska vara självaspirerande ampuller. Preparatet är godkänt för användning i Tyskland, och är licenssökta för folk tandvården i flera regioner nationellt.

Scandonest 3% ohne Vasokonstriktor.

Scandonest 3% utan Vasokonstriktor, injektionsvätska

Produktresumé är tillgänglig på tyska.

Scandonest 3% utan vasokonstriktor, injektionsvätska, är avsedd för lokal och regional nervblockad inom odontologin hos vuxna, ungdomar och barn över 4 år (ca 20kg kroppsvikt).

Innehåll

1 ml innehåller 30 mg Mepivakainhydroklorid

Hjälpämnen: Natriumklorid, Natriumhydroxid (reglerar pH-värde), vatten för injektionsvätskor.

Dosering

Minsta möjliga mängd lösning för att uppnå effektiv bedövning eftersträvas.

Vuxna

För vuxna är den maximalt rekommenderade dosen 4,4 mg per kg kroppsvikt.

För patienter med en kroppsvikt över 70 kg gäller en maximaldos av 300 mg, vilket motsvarar 10 ml injektionsvätska.

Kroppsvikt (kg)	Dos av Mepivakainhydroklorid (mg)	Volym (ml)	Motsvarande antal* ampuller (1,7ml)
50	220	7,3	4,0
60	264	8,8	5,0
≥70	300	10	5,5

*avrundat till närmaste halva ampull.

Barn och ungdomar

Scandonest 3% utan Vasokonstriktor bör ej användas hos barn yngre än 4 år gamla eller under 20kg kroppsvikt.

Rekommenderad terapeutisk dosering

Mängden som ska injiceras beror på barnets ålder och vikt samt omfattningen av ingreppet. Den genomsnittliga dosen är 0,75 mg/kg kroppsvikt = 0,025 ml mepivakainhydrokloridlösning per kg kroppsvikt; detta motsvarar ungefär 1/4 ampull (15 mg mepivakainhydroklorid) för ett barn med en kroppsvikt på 20 kg.

Rekommenderad maximal dos

Den rekommenderade maximala dosen för barn och ungdomar är 3 mg mepivakain/kg kroppsvikt (0,1 ml mepivakain per kg kroppsvikt).

I nedanstående tabell kan du hitta de rekommenderade maximala doserna för barn och det motsvarande antalet ampuller.

Kroppsvikt (kg)	Dos av Mepivakainhydroklorid (mg)	Volym (ml)	Motsvarande antal* ampuller (1,7ml)
30	60	2	1,2
35	105	3,5	2,0
45	135	4,5	2,5

*avrundat till närmaste halva ampull

Kontraindikationer

Överkänslighet mot Mepivacain (eller andra lokalanestetika av amidtyp) eller något hjälpämne.

- Barn yngre än 4 år (ca 20kg kroppsvikt).
- Patienter med otillräcklig behandlat epilepsi.
- Allvarliga störningar i hjärtats AV-ledningssystem som inte kompenseras av pacemaker.

Preparatval

Att avstå från att använda anestesi vid våra ingrepp som normalt kräver det eller när patienten önskar det är inte ett alternativ, men i undantagsfall kan val av preparat behöva anpassas. Injektion ska alltid läggas med omsorg om patienten och tekniken med långsam injektion och att dra tillbaka och flytta kanylen vid misstanke om närhet till nerven.

Förstahandsval

Xylocain eller **Septocain** med adrenalin. Xylocain och Septocain kan användas brett och är bra alternativ till Citanest i de allra flesta fall. Det är rekommenderat vid kirurgi och komplicerade extraktioner samt då anestesi ges för tandingrepp på barn för god duration.

Undantag Septocain (artikain)

- Barn under 4 år och 20kg.

Undantag adrenalintillsats

- För vuxna som av någon anledning inte rekommenderas adrenalin: Scandonest.
- För vuxna som av någon anledning inte rekommenderas adrenalin och som har obehandlad epilepsi* och vid stor risk att det blöder utan vasokonstriktor: sparad Citanest.
- För barn som av någon anledning inte rekommenderas adrenalin: för barn över 4 år och 20kg ges Scandonest, annars ge sparad Citanest.

* Förtydligande obehandlad epilepsi: förekommer misstanke om epilepsi efter t.ex. ett första anfall eller under utredning.

Licensansökan

Licens är ett försäljningstillstånd för apoteket att sälja ett läkemedel som inte är godkänt i Sverige. Det ansöks om hos eHälsomyndigheten via systemet Kommunikationslösning för licensansökan (KLAS).

[KLAS • E-hälsomyndigheten \(ehalsomyndigheten.se\)](https://ehalsomyndigheten.se)

Licenstagningen generell licens används för rekvisition av läkemedel till vården. Licensen ska motiveras. Apotek ska väljas. Bifogar kopia på Licensmotivering för Folktandvården Värmland.

Mer information om licensläkemedel finns på Läkemedelsverket. Hos eHälsomyndigheten finns en Användarhandledning för läkare och tandläkare för licenssystemet KLAS.

/My Lindgren, kontaktperson läkemedelsfrågor